

مجله علمی پژوهشی دوفصلنامه
مطالعات علوم انسانی

الاربعين

مجلة علمى پژوهشى دوفصلنامه
مطالعات علوم انساني

عتبه امام حسين عليه السلام
مركز كربلاء للدراسات والبحوث

جلد دوم، سال دوم، شعبان ۱۴۴۵ هـ.ق، مارس ۲۰۲۴ م، ضميمه (۴)
شماره ویژه مجموعه مقالات هفتمين كنفرانس علمى بين المللى
زيارت اربعين

الاربعين

مجلة علمى پژوهشى دوفصلنامه
مطالعات علوم انسانى

شعبان ١٤٤٥ هـ، مارس ٢٠٢٤ م، ضميمه (٤)

جمهورى عراق - شهر مقدس كربلا
عتبه امام حسين عليه السلام
مركز كربلاء للدراسات والبحوث

رقم الإيداع في دار الكتب والوثائق عراقية
ببغداد (٢٤١٠) لسنة ٢٠٢٢م

المراسلات
توجه جميع المراسلات الخاصة بالمجلة إلى:
مجلة الاربعين - مركز كربلاء للدراسات والبحوث

E-mail: arbnj.k.center@gmail.com

ص. ب (٤٢٨) كربلاء

شماره تماس :

٠٠٩٦٤٧٧٥٣٣٢٠٦٦

سرديين: أ.د. نذير جبار حسين الهنداوي
 معاون علمي مركز كربلا للدراسات والبحوث
 أ.م.د. ثامر مكي علي الشمري
 دانشكده ادبيات / دانشگاه المستنصرية

محل كار	هيئت تحرير
دانشكده تربيت / دانشگاه واسط / عراق	أ.د. حسين سيد نور الاعرجي
دانشكده آموزش علوم انسانی / دانشگاه الموصل / عراق	أ.د. برزان ميسر حامد
دانشكده الآداب / دانشگاه بغداد / عراق	أ.د. اياد محمد علي الازناؤوطي
دانشكده التربية للبنات / دانشگاه بغداد / عراق	أ.د. طلال خليفة سلمان
دانشكده علوم گردشگری / دانشگاه كربلاء / عراق	أ.د. عبد علي كاظم الفتلاوي
دانشكده الاداب / دانشگاه كوفة / عراق	أ.د. وجدان صالح عباس محمد
دانشكده علوم اسلامي / دانشگاه كوفة / عراق	أ.د. فاضل مدب المسعودي
موسسه عالی تمدن اسلامي / دانشگاه زيتونه / تونس	أ.د. صلاح الدين العامري
دانشكده علوم اسلامي / دانشگاه جزائر / جزائر	أ.د. نور الدين أبو لحية
دانشكده باستان شناسی / دانشگاه قاهرة / مصر	أ.د. عادل محمد زيادة
دانشكده مطالعات خاورميانه / دانشگاه سليمان / لبنان	أ.د. حنا جميل إسكندر
کتابخانه تخصصی تاريخ اسلام و ایران / ایران	أ.د. رسول جعفریان
تحقيقات علمي ومطالعات بين المللی / دانشگاه شانگهای / چين	أ.د. وانغ يو يونغ
مؤسسه مطالعات فرهنگ و مذاهب اسلامي / دانشگاه جوتيه / المان	أ.د. رنا سعد الصوفي
دانشكده ادبيات / دانشگاه المستنصرية / عراق	أ.م.د. غصون مزر حسين
دانشكده اموزش پايه / دانشگاه ميسان / عراق	أ.م.د. كامل جاسم دهش
دانشكده ادبيات / دانشگاه اهل البيت / عراق	أ.م.د. جعفر علي عاشور
دانشكده التربوية المفتوحة / وزارت اموزش و پيروش / عراق	أ.م.د. مؤيد ناجي أحمد
مركز كربلاء للدراسات والبحوث / عراق	م.د. علاء عبد الهادي المالكي
دانشكده علوم گردشگری / دانشگاه اهل البيت / عراق	م.د. محمد جمال الطيف
دانشكده علوم اجتماعي رسانه / ایران	د. محمد رضا النواب

ارزیابی متون

زبان عربی

أ.د. أياد محمد علي الارناؤوطي (دانشگاه بغداد)
أ.م.د جعفر علي عاشور (دانشگاه أهل البيت)

زبان انگلیسی

أ.م.د. مؤيد ناجي أحمد (دانشکده التربوية المفتوحة-بغداد)

زبان فارسی

أ.د. عبد علي كاظم الفتلاوي (دانشگاه كربلاء)
م.د. محمد جمال الطيف (دانشگاه وارث الأنبياء)

طراح

عماد محمد البيرماني

نور قاسم الساعدي

اهداف مجله :

۱. محافظت از زیارت اربعین به عنوان یک مناسک دینی-اجتماعی با استفاده از مدرن ترین شیوه های مستندسازی و ارائه و رصد آثار آن بر فرد و جامعه.
۲. واقف شدن بر خواسته های اساسی زیارت اربعین و تامین نیازهای آن در زمینه ها و ابعاد مختلف.
۳. الهام گرفتن از آموزه های انقلاب امام حسین (ع) در ترویج مفاهیم وحدت و مقابله با جنگهای نرم.
۴. پیوند مفاهیم قرآنی، دینی و اعتقادی با میراث حسینی و زیارت اربعین برای افزایش فرهنگ و آگاهی خانواده ها و جوانان.
۵. رصد کردن چالشهای پیش روی زائرین در تمامی بخشهای خدماتی و ارائه راه حلهای علمی و عملی .
۶. ارائه خدمات به پژوهشگران، کتابخوانها و علاقمندان به تحقیقات و مطالعات تخصصی در زیارت اربعین.
۷. تلاش برای اطلاع جامعه بین المللی از اهمیت این زیارت ملیونی ؛ از آنجا که میراث فرهنگی و انسانی برای جامعه عراق به طور خاص و وبصورت عام عاشقان اهل بیت است، می تواند منبع علمی برای علاقه مندان به زیارت اربعین و عامل مهمی در حفظ پرونده ارائه خدمات و پذیرایی در زیارت اربعین که در سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی یونسکو در سال ۲۰۱۹ میلادی که توسط مرکز کربلا با همکاری وزارت فرهنگ، گردشگری و آثار باستانی ثبت شده است باشد.

دیدگاه مجله

مجله علمی پژوهشی الأربعین به دنبال این است که بستری علمی برای انتشار تحقیقات و مطالعات مرتبط با زیارت اربعین باشد، برای دستیابی به یک افزوده علمی برای علاقه مندان به این شعیره مبارک.

سیاست حریم خصوصی

مجله علمی پژوهشی الأربعین معتقد به دقت، متانت و محرمانه بودن در کار خود را دارد، برای حفظ سلامت فکری تحقیقات دریافتی و متعهد به حفظ حریم خصوصی داده ها و اطلاعات ارسال شده توسط محققین بدون افشای آنها میباشد.

سیاست نشر در مجله:

مجله علمی پژوهشی الأربعین از آثار پژوهشگران داخل و خارج عراق استقبال می کند و تحقیقات آنها را در زمینه های مختلف انسانی، علمی و کاربردی به زبان های عربی و انگلیسی منتشر می کند که مهمترین آنها عبارتند از: (مطالعات اجتماعی و مردم شناسی، فرهنگی، فکری و کلامی، مطالعات تاریخی و میراثی، مطالعات جغرافیایی، مطالعات اقتصادی و گردشگری، مطالعات حقوقی و با رعایت قوانین زیر منتشر میکند:

۱. پژوهش و مقاله ارسالی باید از نظر موضوع متمایز و جدید بوده و شرایط روش تحقیق علمی را دارا باشد.

۲. پژوهش نباید داخل یا خارج از عراق منتشر یا برگرفته از کتاب باشد یا از (اینترنت) کپی شده باشد، مشروط بر اینکه پژوهشگر تعهد کتبی همراه با پژوهش ارائه دهد، در صورتی که میزان کشف سرقت علمی بیش از ۲۰ درصد باشد، تحقیق به پژوهشگر عودت داده میشود.

۳. پژوهش باید خالی از خطاهای لغوی و دستوری باشد.

۴. پژوهشگر در نگارش علمی از نظر ترتیب و ساماندهی به شرایط فنی پیروی کند.

۵. قرار دادن نقشه ها، تصاویر و جدولها در متن پژوهش.

۶. مقالات می بایست در برنامه (word) و با کاغذ (A۴) و تایپ شده با فونت (Arabic simplified) و اندازه فونت متن اصلی (۱۴) برای مقالات عربی و برای انگلیسی (۱۲) و با (CD) ارسال و حد اقبل ۱۰ صفحه و حد اکثر ۲۵ و بیش از ان پژوهشگر ملزم به پرداخت هزینه خواهد شد.

۷. منابع باید در انتهای پژوهش به ترتیب حروف الفبا قرار گیرند و ترتیب آنها به شیوه های پذیرفته شده در نگارش منابع علمی رعایت شود. همانند: نام خانوادگی ، اسم مؤلف ، عنوان کتاب ، اسم محقق (در صورت تحقیق کتاب) ، شماره چاپ، اسم چاپخانه ، مکان انتشار ، سال انتشار .

۸. قالب بندی پاورقی ها بر اساس (درون متنی) (APA) مطابق با استانداردهای مورد تأیید وزارت علوم و تحقیقات علمی.

۹. مختصری از رزومه علمی نویسنده به همراه اطلاعات تماس ضمیمه شود.

۱۰. صفحه اول پژوهش باید حاوی اطلاعات زیر باشد: آدرس پژوهشگر، نام، محل کار، شماره تلفن و پست الکترونیکی محقق و با در نظر گرفتن عدم ذکر نام پژوهشگر یا پژوهشگران در متن پژوهش به زبان عربی یا انگلیسی، مانند الگوی مجله.

۱۱. کلیه مقالات به منظور تأیید نشر توسط هیئت تحریریه و گروه علمی متشکل از اساتید در رشته های مختلف علمی مورد ارزیابی علمی و به صورت محرمانه قرار می گیرد و ارزیابی به روش زیرانجام میشود:

- حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ ارسال مقاله به پژوهشگر جواب داده خواهد شد.

- اعلام هیئت تحریر پژوهشگرانی که مقاله آنها مورد تأیید قرار گرفته برای نشر آن در مجله .

- عودت مقالات پژوهشی که نیاز به اصلاح یا اضافات داشته باشد به همراه نظرات خاص برای انجام اصلاحات نهایی به صاحبان آنها

- مقالات رد شده بدون ذکر علت رد به آنها ابلاغ خواهد شد

- اعطای يك نسخه از شماره مجله به صاحب مقاله که مقاله آن الکترونیکی یا ورقی منتشر شده است .

۱۲. ترتیب مقالات منتشر شده مشروط به الزامات فنی است و اولویت انتشار با در نظر گرفتن موارد زیر است:

- تاریخ دریافت مقاله توسط سردبیر

- تاریخ ارائه مقاله که در مورد اصلاح قرار گرفته

- لقب علمی پژوهشگر

۱۳. پژوهشگر نمی تواند پس از ارسال تحقیق خود به هیأت تحریریه تقاضای عدم انتشار کند ، جز به دلایلی که هیأت تحریریه قانع شده باشد، مشروط بر اینکه ظرف مدت دو هفته از تاریخ ارائه تحقیق وی باشد.

۱۴. مجله علمی پژوهشی اربعین متعهد به حفظ حقوق معنوی نویسندگان است.

۱۵. نویسندگان حقوق انحصاری از جمله انتشار، توزیع مجلات کاعذ و الکترونیکی، ذخیره سازی و استفاده مجدد برای تحقیق را به مجله اعطا می کند.

۱۶. مقالات پژوهشی باید به آدرس ایمیل مجله علمی پژوهشی بین المللی ارسال شود:

arbnj.k.center@gmail.com

و برای سؤال بیشتر به شماره زیر تماس بفرمایید

۰۰۹۶۴۷۷۵۳۳۲۰۶۶

ادرس مجله

عراق - کربلاء المقدسة - باب بغداد - شارع السيدة زينب الكبرى عليها السلام

مرکز کربلاء للدراسات والبحوث - شعبة زيارة الأربعين.

تمام دیدگاه های بیان شده در مجله بیانگر نظرات نویسندگان
والزاما بیانگر نظر مجله نیست

بسم الله الرحمن الرحيم

Republic of Iraq
Ministry of Higher Education &
Scientific Research
Research & Development
Department

جمهورية العراق
وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
دائرة البحث والتطوير
قسم الشؤون العلمية

No.:

Date:

الرقم: ٥٦٢٥/٤٥٥
التاريخ: ٢٠٢٣/٧/٤

الامانة العامة للعتبة الحسينية المقدسة / مركز كربلاء للدراسات والبحوث

م/ مجلة الاربعين

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

اشارة الى كتابكم المرقم م/٤٨١ بتاريخ ٢٠٢٣/٣/٨ ، والمتضمن استحداث واعتماد مجلتكم لاغراض النشر والترقيات العلمية وتسجيلها ضمن موقع المجلات الاكاديمية العلمية العراقية ، حصلت الموافقة بتاريخ ٢٠٢٣/٦/٢١ على اعتماد المجلة المذكورة في الترقيات العلمية والنشاطات العلمية المختلفة الاخرى ، واعتباراً من المجلد الاول - العدد الصفري - آذار - لسنة ٢٠٢٣ لتسجيل المجلة في موقع المجلات الاكاديمية العلمية العراقية.

للتفضل بالاطلاع وابلغ مخول المجلة لمراجعة دائرتنا لتزويده باسم المستخدم وكلمة المرور ليتسنى له تسجيل المجلة ضمن موقع المجلات الاكاديمية العلمية العراقية وفهرسة اعدادها ، ويعتبر ذلك شرطاً أساسياً في اعتمادها بموجب الفقرة (٣١) من ضوابط استحداث وصدار المجلات العلمية في وزارتنا.

...مع وافر التقدير

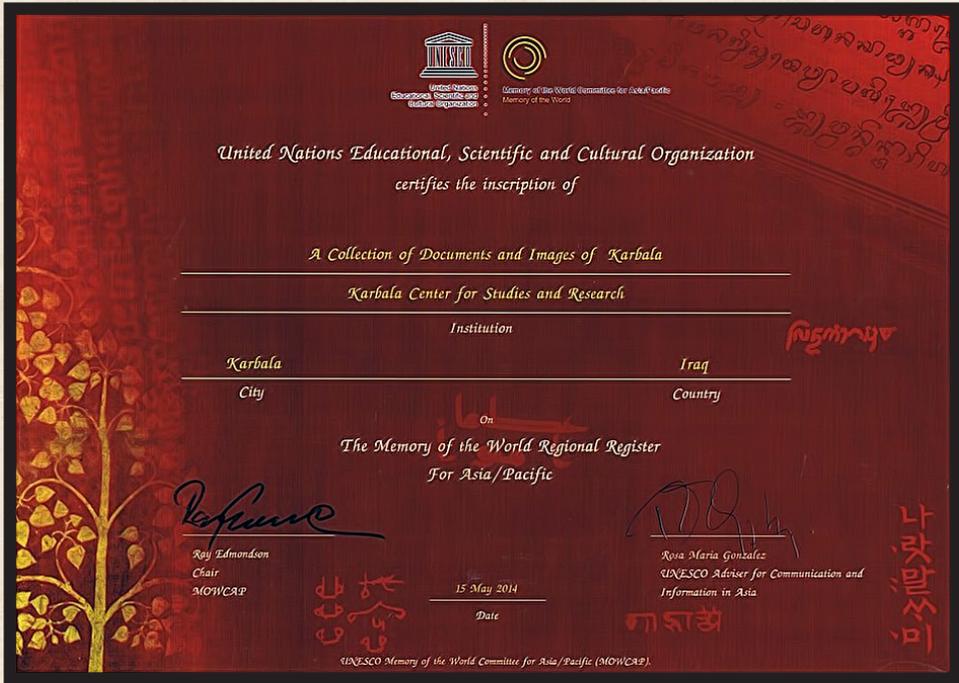
أ.د. لبنى خميس مهدي
المدير العام لدائرة البحث والتطوير
٢٠٢٣/٧ /٢

نسخة منه الى:

- مكتب السيد وكيل الوزارة لشؤون البحث العلمي/ اشارة الى موافقة سيادته المذكورة اعلاه والمثبتة على اصل مذكرتنا المرقمة ب ت م ٥٠٩١/٤ في ٢٠٢٣/٦/٢١
- قسم الشؤون العلمية/شعبة التأليف والترجمة والنشر... مع الاوليات
- الصادر

مهند ابراهيم
٧/٣ - ٦/٢٦

وزارة التعليم العالي والبحث العلمي - دائرة البحث والتطوير - القصر الأبيض - المجمع التربوي - الطابق السادس
قسم الشؤون العلمية rdd.edu.iq scdep@rdd.edu.iq

گواهی بین المللی مرکز کربلاء للدراسات والبحوث

از یونسکو (برنامه حافظه جهانی)

تاریخ ثبت ۱۳۹۳/۷/۶ هـ ش - ۲۸ /۱۰ /۲۰۱۴ م

Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

The Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage
has inscribed

Provision of services and hospitality during the Arba'in visitation

on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity
upon the proposal of Iraq

*Inscription on this List contributes to ensuring better visibility of intangible cultural heritage
and awareness of its significance, and to encouraging dialogue that respects cultural diversity*

Date of inscription

12 December 2019

Director-General of UNESCO

Audrey Azoulay

گواهی ثبت پرونده (ارائه خدمات و پذیرایی در ایام زیارت اربعین) ثبت شده
توسط مرکز کربلا للدراسات والبحوث با همکاری وزارت فرهنگ، گردشگری
و آثار باستانی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی (یونسکو)

در تاریخ ۲۳-۲۵/۹/۱۳۹۸ هـ ش - ۱۴-۱۶ دسامبر ۲۰۱۹

فهرست مطالب

تاثیر شرکت در پیاده روی اربعین بر بهزیستی روانشناختی دانش
جویان..... ۲۱

ستاره موسوی دانش آموخته دکتری علوم تربیتی

تبیین زیارت بامعرفت اربعین حسینی راهکاری برای رستگاری
انسان معاصر..... ۴۱

عباسعلی اخوان ارمکی

تحویل إعلامی ظاهرة زیارة الاربعین العظيمة (بالقاء نظرة على
الحج الغربي) رسانه ای سازی پدیده عظیم اربعین (با نگاهی به
زیارت های پیاده غربی)..... ۶۱

حجت حاجی محمدی یزدی دانشگاه تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

سخن سردبیری شماره

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على النبي الهادي الأمين أبي القاسم محمد، وعلى آله الطيبين الطاهرين، وصحبه المنتجبين. وبعد

زیارت اربعین امام حسین علیه السلام در طول تاریخ متمادی خود به دلیل مضامین و معانی بزرگی که در روح و جان مسلمانان به ویژه مردم عراق دارد، مورد توجه بسیاری قرار گرفته است، زیرا این زیارت شامل صحنه های زیادی از انسانیت می باشد از قبیل اشاعه اصل همزیستی مسالمت آمیز میان زائران با فرهنگ ها و وابستگی های فکری متفاوت، و میزان انسجام فرهنگی و اجتماعی، ایثارگری و پیشتازی در ارائه خدمات به اقشار مختلف (جامعه اربعینی)، تا این که این راهپیمای به يك هویت فرهنگی و تمدنی برای مردم سخاوتمند عراق تبدیل شد.

این امر باعث شد تا مرکز مطالعات و تحقیقات کربلا وابسته به آستان مقدس امام حسین علیه السلام برای ثبت این زیارت به عنوان یک آیین مذهبی، اجتماعی در فهرست میراث ناملموس جهانی در سازمان بین المللی یونسکو، مجدانه تلاش کنند.

این شماره به انتشار مجموعه مقالات هفتمین همایش بین المللی زیارت اربعین که با شعار (زیارت اربعین... اصالت ارزش ها و رمز تمدن) در تاریخ ۲۳-۲۴ هـ صفر ۱۴۴۵/ ۸-۹ ایلول ۲۰۲۳، توسط مرکز مطالعات و تحقیقات کربلا وابسته به آستان مقدس امام حسین علیه السلام برگزار شد، اختصاص دارد. شایان ذکر است که این شماره شامل شش پژوهش به زبان فارسی که به محورهای مختلف این کنفرانس پرداخت است.

مرکز مطالعات و تحقیقات کربلا که به اهمیت مطالعات همه جانبه در باره زیارت مبارک اربعین اعتقاد دارد، از این رو هفتمین دوره همایش بین المللی امسال به مجموعه ای از محورهای علمی مرتبط با موضوع زیارت و ابعاد اساسی آن اختصاص نمود.

در اینجا لازم به ذکر است که جلسات کنفرانس شاهد مشارکت گسترده پژوهش های

با بعد کاربردی، علاوه بر پژوهش های اجتماعی و بشردوستانه بود که در آن نخبگان زیادی از متخصصان و پژوهشگران در چندین زمینه شرکت داشتند.

مجموع پژوهش های ارسالی به کمیته علمی کنفرانس چه از داخل و چه از خارج عراق بالغ بر ۱۷۷ پژوهش است که به محورهای اصلی کنفرانس پرداخته، و پس از ارائه به کارشناسان علمی، تعداد (۹۵) پژوهش برای شرکت در کنفرانس مورد قبول واقع شده است.

امید داریم که این تلاش علمی و داده های آن از سوی تصمیم گیرندگان در جهت توسعه خدمات و تلاش های مردمی ارائه شده به زائرین ابی عبدالله الحسین علیه السلام مورد استفاده قرارگیرد.

والحمد لله رب العالمین

کمیته علمی کنفرانس

سر دبیر

۱۴۴۵ ق - ۲۰۲۴ م